

УДК 38.2.64

Цап Світлана

аспірантка

Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЖИТТЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація

В статті запропоновано нові підходи до проблеми розвитку сільських територій. Автор статті пропонує доповнити існуючу стратегію розвитку області такими важливими напрямками розвитку сільських територій, як охорона довкілля, розвиток віддалених від районних центрів та малих міст сільських населених пунктів.

Ключові слова: *розвиток сільських територій, операційні цілі розвитку сільських територій, стратегія розвитку регіону.*

У бідних країнах проблема вирівнювання рівня життя в міських та сільських поселеннях є однією з найскладніших для розв'язання. Вона викликана насамперед низьким рівнем урбанізації порівняно з розвинутими країнами та надмірною залежністю сільського способу життя від сільського господарства. Цю проблему не вдавалося розв'язати в радянські часи, хоча вона була оголошена одним з ключових напрямів соціально-економічної політики держави. Важка системна криза у нашій країні лише ускладнила ситуацію, оскільки традиційно у важкі часи міста використовують найрізноманітніші економічні важелі для викачування більшої частини доданої вартості, створеної селянами, на користь міст та їх жителів.

Для розв'язання окреслених вище проблем, підвищення рівня життя міського та сільського населення за рішенням уряду в усіх регіонах країни розроблено стратегії їх розвитку. Зокрема, у 2014 р. Івано-Франківською обласною радою розроблена і прийнята Стратегія розвитку області до 2020 р. [1]. Нею передбачені чотири стратегічні цілі: стійкий розвиток економіки, розвиток туристично-рекреаційної сфери, розвиток сільських територій та розвиток людського капіталу. Таким чином, органи місцевого самоврядування області надають особливого значення розвитку сільських територій. При цьому стратегічна мета «Розвиток сільських територій», відповідно до Стратегії, включає в себе дві операційні цілі: «Збільшення доданої вартості сільськогосподарської продукції» і «Розвиток сільських територій навколо малих міст».

Першою з них передбачене виконання таких завдань: технологічне переоснащення діючих та створення нових підприємств з виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, розвиток органічного сільського господарства та виробництва продуктів харчування, покращення доступу агровиробників до ринків збуту. Друга операційна мета розвитку сільських територій передбачає виконання таких завдань: розвиток сучасних форм кооперації в аграрному секторі, підтримка розвитку не аграрних видів бізнесу у

сільських територіях, удосконалення підготовки фахівців для малого бізнесу в сільській місцевості, сприяння самозайнятості в селах, передусім – у гірській місцевості, розвиток системи первинної медицини в сільських територіях, забезпечення якісною питною водою сільських населених пунктів, що мають найгостріші проблеми водопостачання.

На нашу думку, одним з основних недоліків зазначеної Стратегії є виділення в ній лише двох операційних цілей у сфері розвитку сільських територій, які її розробники вважають найважливішими на сучасному етапі розвитку країни та досліджуваного регіону. Очевидно, що коло цілей повинно було б бути значно ширшим, оскільки розвиток сільських територій аж ніяк не зводиться лише до розвитку виробничої сфери на селі та їх розвитку навколо малих міст. По-перше, поза увагою розробників Стратегії залишилися такі важливі напрями розвитку сільських територій, як охорона довкілля, розвиток віддалених від районних центрів та малих міст сільських населених пунктів, жителі яких мають не менше право забезпечувати достойний рівень життя, ніж жителі наближених до міст сіл.

Слід зазначити, що на сайтах обласних рад, сусідніх з Івано-Франківською областю, розміщені аналогічні Стратегії регіонального розвитку до 2020 р., розроблені місцевому науковцями та практиками. Їх аналіз свідчить про те, що всі ці Стратегії страждають важливим недоліком методологічного характеру – вони не враховують всі аспекти регіонального розвитку сільських територій.

В якості індикаторів успішності економічних реформ і просування країни та її регіонів в досягненні порівнянних з країнами ЄС показників рівня життя сільського населення слід використовувати низку показників розвитку таких складових соціальної інфраструктури села, як житлове господарство, освіта, культура і мистецтво, охорона здоров'я, сільська служба побуту, роздрібна торгівля та ресторанне господарство, а також забезпечення транспортними засобами тощо. Проведені розрахунки показали, що їх орієнтовна величина повинна відповідати відображеному у табл. 1 рівню.

Таблиця 1

**Досягнуті та перспективні показники розвитку сільських територій
в Івано-Франківській області**

Показник	Досягнутий рівень, 2014р.	Перспективний рівень (2025 р.)
Протяжність автомобільних доріг на 1000 кв. км території	295,7	1000
Грошовий дохід на одного сільського жителя, доларів США у місяць	200	500
Припадає легкових автомобілів на 1000 сільських жителів, одиниць	186	300
Загальна житлова площа на одного сільського жителя, кв. м	25,1	30,0
Ступінь охоплення дітей дошкільного віку дитячими дошкільними закладами	20,0	90,0
Припадає місць у клубах і будинках культури на 1000 сільських жителів	175	200
Місць у закладах сільської служби побуту на 1000 сільських жителів	5	10
Кількість місць у закладах громадського харчування на 1000 сільських жителів	42	70

Ці показники значно нижчі порівняне з середніми показниками по країнах ЄС, вступ до якого наша країна декларує впродовж тривалого часу, але їх досягнення можна було б вважати значним досягненням вітчизняної національної та регіональної соціально-економічної політики.

Зважаючи на зазначену вище необхідність підвищення рівня просторової мобільності сільського населення особливий наголос зробимо на необхідності покращення забезпечення просторової мобільності сільського населення, яка крім наявності якісних доріг передбачає наявність у сільських жителів відповідних транспортних засобів. Кожна сільська родина повинна мати у власності легковий автомобіль, як це досягнуто в сусідній Польщі. Очевидно, що уряд країни має певні важелі впливу на цінову політику у сфері забезпечення сільського населення легковими автомобілями, мотоциклами тощо.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку Івано-Франківської області до 2020 р. // Режим доступу: http://www.if.gov.ua/files/SP_IF_oblast_4.pdf_(дата звернення 02.12.14). — Назва з екрана.

УДК 657.6

Шмат Анастасія

магістр

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

м. Харків

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАРАХУВАННЯ ТА УТРИМАННЯ З ФОНДУ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ

Анотація

В статті розглянуто основні аспекти відображення в обліку нового загальнодержавного податку з доходів фізичних осіб – військового збору.

Ключові слова: заробітна плата, військовий збір, податок з доходів фізичних осіб, податкові агенти, особи резиденти, нерезиденти.

Оподаткування заробітної плати є надзвичайно актуальною проблемою, яка зачіпає інтереси найманих працівників, визначаючи фактичний рівень їхніх доходів, роботодавців. Саме на них покладаються функції податкових агентів та держави, котра є одержувачем утриманих та нарахованих на доходи працівників податки і внески.

Незважаючи на те, що зазначену проблему не можна назвати новою, дискусії між науковцями, практиками, представниками податкових органів щодо обґрунтованості й ефективності чинного механізму оподаткування заробітної плати та напрямів його реформування не припиняються. Саме це